

ŚIST

Świętokrzyski Instytut Samorządu Terytorialnego

Krajowy Plan Odbudowy dla JST

Fundusz Odbudowy (Next Generation EU) jest odpowiedzią Unii Europejskiej na nowe zagrożenia i wyzwania, jakie spowodowała pandemia. Ma dwa główne cele:

- odbudowę i przywracanie odporności gospodarek UE na ewentualne kryzysy,
- przygotowanie na przyszłe, nieprzewidziane okoliczności.

Największą częścią Funduszu Odbudowy jest **Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF - Recovery and Resilience Facility)**. Fundusz składa się też z mniejszych programów. Wsparcie w ramach RRF ma charakter dodatkowy w stosunku do wsparcia udzielanego w ramach innych funduszy i programów unijnych i musi być z nim spójne oraz skoordynowane. Żeby sięgnąć po te fundusze każde państwo musi przygotować swój Krajowy Plan Odbudowy (KPO).

Celem głównym KPO jest odbudowa potencjału rozwojowego gospodarki utraconego w wyniku pandemii oraz wsparcie budowy trwałej konkurencyjności gospodarki i wzrost poziomu życia społeczeństwa w dłuższym horyzoncie czasowym. Budżet Funduszu Odbudowy to ponad 723,8 mld euro (w cenach bieżących). Pomoc z tego funduszu będzie przyznawana w postaci bezzwrotnych grantów i niskooprocentowanych pożyczek. W ramach Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności Polska będzie miała do dyspozycji ok. 58,1 mld euro (w cenach bieżących), w tym:

- 23,9 mld euro (w cenach bieżących) w formie dotacji,
- 34,2 mld euro (w cenach bieżących) w pożyczkach.

Czas na wykorzystanie tych pieniędzy Polska ma do 2026 roku.

Wsparcie w ramach KPO koncentruje się na interwencjach, które przyczyniać się będą do pobudzenia gospodarki, inwestycji, wzrostu gospodarczego oraz zatrudnienia. W KPO zaplanowano realizację reform i inwestycji w tych obszarach, które są najbardziej istotne z punktu widzenia konieczności odbudowy gospodarki po pandemii spowodowanej COVID-19, ale także w tych, które tworzą trwałe podwaliny pod budowę zdrowej gospodarki odpornej na kolejne wstrząsy. W największym skrócie pieniądze z Instrumentu na Rzecz Odbudowy

i Zwiększania Odporności mają być przeznaczone na prorozwojowe inwestycje. W praktyce oznacza to wsparcie dla obszarów:

1. **Odporność i konkurencyjność gospodarki** - dotyczące reformy procesu budżetowego, edukacji, umiejętności i zatrudnienia oraz wsparcia przedsiębiorstw, w szczególności MŚP oraz transformacja i wzmocnienie odporności podmiotów w łańcuchu żywnościowym, poprawy jakości stanowienia prawa;
2. **Zielona energia i zmniejszenie energochłonności** - dotyczące zielonej transformacji miast na rzecz dostarczania im bodźców rozwojowych, poprawy bezpieczeństwa ekologicznego, wzmocnienia odporności obszarów wiejskich na kryzysy, w tym w zakresie retencji i gospodarki wodno-ściekowej;
3. **Transformacja cyfrowa** - dotyczące rozwoju infrastruktury sieciowej (likwidacja białych plam w dostępie do internetu szerokopasmowego, rozwój technologii 5G), rozwoju infrastruktury krytycznej (uspójnienie standardów w zakresie bezpieczeństwa publicznego), zwiększania dostępności cyfrowych usług publicznych, podnoszenia kompetencji cyfrowych społeczeństwa oraz inwestycje związane z cyfrową szkołą;
4. **Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia** - dotyczące modernizacji infrastruktury podmiotów leczniczych oraz szerszego wykorzystania rozwiązań cyfrowych, sprzyjające zwiększeniu dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych bez względu na miejsce zamieszkania;
5. **Zielona, inteligentna mobilności** - zwiększania zrównoważonego dostępu do nisko- i zeroemisyjnego transportu, w szczególności poprzez zapewnienie odpowiedniej jakości usług zbiorowych przewozów.

Wokół tych pięciu komponentów koncentruje się wsparcie na rzecz przedsiębiorców, instytucji publicznych oraz innych podmiotów społeczno-gospodarczych. W każdym komponentcie ujęto także działania na rzecz spójności terytorialnej – w zależności od zidentyfikowanych problemów – adresowane do obszarów wiejskich, miast, czy też obszarów szczególnie poszkodowanych w wyniku pandemii, gdzie występuje kumulacja problemów społeczno-gospodarczych.

Adresatami proponowanych działań w ramach KPO są: obywatele, przedsiębiorcy i przedsiębiorstwa, samorządy terytorialne, instytucje publiczne oraz podmioty spoza systemu administracji publicznej (np. podmioty społeczne, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe).

Źródło: <https://www.gov.pl/web/planodbudowy/kpo-przyjety-przez-rade-ministrow>

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) dotyczące ustanowienia Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) wskazuje, że Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności musi być spójny z odpowiednimi wyzwaniami zidentyfikowanymi w kontekście Semestru europejskiego, a w szczególności przyczyniać się do realizacji zaleceń szczegółowych dla poszczególnych krajów członkowskich (Country Specific Recommendations – CSRs), które corocznie przyjmuje Rada Unii Europejskiej

Realizacja celów KPO będzie w istotny sposób przyczyniała się do wdrażania siedmiu europejskich projektów flagowych, określonych w komunikacie KE w sprawie Rocznej strategii zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2021 r. (COM(2020) 575 final), dotyczących stworzenia fundamentów dla zielonej, cyfrowej i zrównoważonej odbudowy Europy.

1. **„Zwiększenie mocy” „Power up”** - przyszłościowe, czyste technologie oraz przyspieszenie rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii
2. **„Renowacja” Renovate”** - poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych i prywatnych;

3. **„Doładowanie i tankowanie”** - promowanie przyszłościowych, czystych technologii, w celu wykorzystania zrównoważonego, dostępnego i inteligentnego transportu oraz stacji ładowania i tankowania paliwa oraz rozbudowa transportu publicznego;
4. **Łączność” „Connect”** - szybki rozwój usług szerokopasmowych we wszystkich regionach i gospodarstwach domowych, w tym sieci światłowodowych i technologii 5G;
5. **„Modernizacja” „Modernise”** - cyfryzacja administracji publicznej i usług publicznych, w tym systemów sądownictwa i opieki zdrowotnej;
6. **„Zwiększenie skali” „Scale-up”** - zwiększenie europejskich zdolności w zakresie przetwarzania danych przemysłowych w chmurze oraz rozwoju zaawansowanych procesorów;
7. **„Zmiana i podnoszenie kwalifikacji” „Reskill and upskill”** - dostosowanie systemów kształcenia w celu wspierania rozwoju umiejętności cyfrowych oraz zapewnienia kształcenia i szkolenia zawodowego dla wszystkich grup wiekowych.

Całe KPO objęte jest zasadą „do no significant harm” (DNSH) – nie wyrządzania znaczącej szkody środowisku.

Krajowy Plan Odbudowy (KPO) ma odbudować kondycję gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią koronawirusa i zapewnić jej większą odporność na przyszłe nieprzewidziane okoliczności. Polski Krajowy Plan Odbudowy obejmuje wsparcie strategicznych obszarów, takich jak badania i innowacje, inteligentny, zrównoważony wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, „zielona” i cyfrowa transformacja. Wszystko to pozwoli wzmocnić spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną, wspierać nowe miejsca pracy, zdrowie i edukację. Ma się to przyczynić do poniesienia konkurencyjności i odporności gospodarki